

Standard Ochrony Małoletnich

1	WSTĘP.....	2
2	OBJAŚNIENIA TERMINÓW I DEFINICJI WYSTĘPUJĄCYCH W STANDARDZIE.....	2
3	PODSTAWY PRAWNE	6
4	ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI.....	7
4.1	KOMPETENCJE PERSONELU.....	7
4.2	REKRUTACJA PERSONELU	7
4.3	ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI Z DZIEĆMI.....	8
4.3.1	<i>Zasady bezpiecznych relacji pracownika z uczestnikami zajęć.....</i>	8
4.3.2	<i>Relacje pracowników z dziećmi .....</i>	9
4.3.3	<i>Działania z dziećmi .....</i>	9
4.3.4	<i>Kontakt fizyczny z dziećmi .....</i>	10
4.3.5	<i>Kontakty poza godzinami pracy.....</i>	11
4.3.6	<i>Dzieci z niepełnosprawnościami.....</i>	11
4.3.7	<i>Bezpieczeństwo online.....</i>	11
4.3.8	<i>Komunikacja z dziećmi.....</i>	11
5	ZASADY FORMALNE KONTAKTÓW Z DZIEĆMI.....	12
6	ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA	12
7	PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECKA.....	13
8	OBOWIĄZKI I ODPOWIEDZIALNOŚCI.....	14
8.1	DOSTĘPNOŚĆ KLUCZOWEGO PERSONELU.....	15
8.2	OBOWIĄZKI SPÓŁDZIELNI.....	16
9	ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM / OPIEKUNOM PRAWNYM ORAZ MAŁOLETNIM STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH.....	16
10	PRZEPISY KOŃCOWE	17
11	ZAŁĄCZNIKI:.....	18

1 Wstęp

Opracowanie i wprowadzenie standardu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia standardów ochrony małoletnich (Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Celem wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w SM LW „Popowice” we Wrocławiu jest:

- traktowanie dzieci z szacunkiem, uwzględniając ich potrzeby, działając dla ich dobra i zachowując ich godność,
- zapewnienie wszystkim dzieciom ochrony przed krzywdzeniem oraz ustalenie procedur udzielania im wsparcia,
- zapewnienie wszystkim pracownikom niezbędnych informacji i kompetencji, aby umożliwić im wywiązywanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dziecka i ochrony dzieci przed przemocą,
- zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w spółdzielni oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia.

Standard ochrony małoletnich są zobowiązani przestrzegać wszyscy pracownicy, stażyści i wolontariusze SM LW „Popowice” we Wrocławiu.

2 Objaśnienia terminów i definicji występujących w standardzie

- **Spółdzielnia** – Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa Popowice z siedzibą przy ul. Popowickiej 28 we Wrocławiu.
- **Klub** – klub SM LW „Popowice” - Klub Osiedlowy Tęcza.
- **Uczestnik zajęć** – dzieci i młodzież uczęszczające na zajęcia do Klubu lub biorące udział w imprezach okolicznościowych organizowanych przez Spółdzielnię.
- **Personel spółdzielni** - pracownicy, współpracownicy, niezależnie od podstawy zatrudnienia (w tym osoby świadczące usługi w oparciu o umowy cywilnoprawne, wolontariusze, stażyści, praktykanci) i pełnionych stanowisk.
- **Kierownictwo** – osoba lub organ, który w strukturze spółdzielni, zgodnie z obowiązującym prawem i/lub wewnętrznymi dokumentami, jest uprawniony do podejmowania decyzji o działaniach Spółdzielni.
- **Podmioty współpracujące** - podmioty zewnętrzne współpracujące ze Spółdzielnią.
- **Dziecko / małoletni** - jest to każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

- **Opiekun dziecka / Przedstawiciel ustawy** - rodzic albo opiekun, rodzic zastępczy, opiekun tymczasowy lub opiekun prawny (osoba reprezentująca dziecko, ustanowiona przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją)
- **Zgoda opiekuna** - zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- **Krzywdzenie dziecka** - to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniechanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:
  - **Przemoc fizyczna wobec dziecka.** Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
  - **Przemoc psychiczna wobec dziecka.** Jest to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:
    - niedostępność emocjonalną,
    - zaniedbywanie emocjonalne,
    - relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
    - nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem
    - niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,
    - niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,
    - nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,

- sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.
- Przemoc seksualna wobec dziecka (wykorzystywanie seksualne dziecka). Jest to angażowanie dziecka poprzez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nie seksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja siły, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne np. wykorzystanie dziecka lub jego wizerunku do tworzenia materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie tzw. CSAM (na przykład z wykorzystaniem oprogramowania). Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.
- Zaniechywanie dziecka. Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniechywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
- Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying). Przemoc rówieśnicza ma miejsce, gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych).

Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a sprawcy bądź grupa sprawców mają przewagę nad pokrzywdzonym. Obejmuje:

- przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, zastraszanie),
  - przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
  - przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
  - przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów),
  - cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisie społecznościowym, rozpowszechnianie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę za pośrednictwem Internetu bądź urządzeń telekomunikacyjnych),
  - wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub nakłanianie / zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
  - przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami).
- **Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci** - pracownik wyznaczony przez kierownictwo Spółdzielni sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dziecka w Spółdzielni oraz ich aktualność.
  - **Osoba udzielająca wsparcia dziecku** - pracownik wyznaczony przez kierownictwo Spółdzielni odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka i monitorowanie jego realizacji.
  - **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu** - pracownik wyznaczony przez kierownictwo Spółdzielni odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
  - **Dane osobowe dziecka** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym m.in. jego imię i nazwisko, adres oraz wizerunek.
  - **Rodzaje (klasyfikacja) zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:**
    - istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwo na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem lub popełniono przestępstwo,

- doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
- doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
- **Ustawa** – ilekroć w niniejszym standardzie mowa jest o ustawie, to należy rozumieć, iż jest to Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm.).
- **Karta interwencji** – dokument sporządzany w każdym przypadku stwierdzenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka
- **Rejestr interwencji** – rejestr interwencji prowadzony przez osobę odpowiedzialną za standardy ochrony dzieci w Spółdzielni.

3 Podstawy prawne

Standard opracowano w oparciu o nw. akty prawne:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustawach (Dz. U. z 2023 r. poz. 535)
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).
- Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 r. (Dz. U. poz. 1000)

4 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

4.1 Kompetencje personelu

Pracownicy Spółdzielni posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. Monitorują sytuację i dobrostan dziecka oraz znają i stosują zasady bezpiecznych relacji. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka personel Spółdzielni podejmuje działania profilaktyczne w zakresie swoich kompetencji i możliwości, np. podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazuje informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywuje do szukania dla siebie pomocy. Personel Spółdzielni omawia ww. sytuację z przełożonym oraz osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu. Podjęte kroki należy odnotować w dokumentacji dziecka.

4.2 Rekrutacja personelu

Przed zatrudnieniem danej osoby w Spółdzielni lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków polegających na pracy z dzieckiem należy ustalić kwalifikacje tej osoby oraz podjąć działania w celu ustalenia czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem oraz wykluczyć ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra dziecka i zagrożenia jego bezpieczeństwa.

W trakcie rekrutacji należy uzyskać:

- A. Dane osobowe kandydata, takie jak imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia, dane kontaktowe, potwierdzone sprawdzeniem dokumentu tożsamości,
- B. Informacje dotyczące:
  - a) wykształcenia kandydata/kandydatki,
  - b) kwalifikacji zawodowych kandydata/kandydatki,
  - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
- C. Przed nawiązaniem współpracy z daną osobą, Spółdzielnia sprawdza informacje dotyczące karalności danej osoby, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
- D. Gdy wymagają tego przepisy prawa, Spółdzielnia jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
- E. W przypadku niemożności przedstawienia przez kandydata/kandydatkę zaświadczenia z KRK należy wymagać złożenia oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych - załącznik do niniejszego standardu.

- F. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie, które zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- G. Każda osoba przyjęta do pracy w Spółdzielni na stanowisko związane z pracą z dziećmi musi bezwzględnie podpisać oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do jej przestrzegania – załącznik do niniejszego standardu.
- H. Brak zgody na podpisanie ww. oświadczeń uniemożliwia nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę / współpracy).

4.3 Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi

4.3.1 Zasady bezpiecznych relacji pracownika z uczestnikami zajęć

1. Podstawową zasadą jest działanie dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie oraz traktowanie dzieci z szacunkiem i godnością uwzględniając ich potrzeby.
2. Kontakt fizyczny z dzieckiem może odbywać się wyłącznie za zgodą dziecka i zgodnie z jego potrzebą. Przed przytuleniem, pogłaskaniem czy wzięciem dziecka na kolana, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, należy je zapytać, czy tego potrzebuje.
3. Jeśli zachodzą ustawowe podstawy zastosowania wobec dziecka przymusu, należy postępować zgodnie z procedurą stosowania przymusu bezpośredniego (Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego z 21 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2459).
4. Należy uszanować emocje dziecka związane z pobytem w Spółdzielni, Klubie lub na imprezie okolicznościowej organizowanej przez Spółdzielnię, jego prawo do zmiany nastroju, zmiany zdania oraz potrzebę oswojenia się z nową sytuacją i miejscem.
5. Każde dziecko ma prawo, aby opiekunowie towarzyszyli mu podczas pobytu w Spółdzielni, Klubie lub na imprezie okolicznościowej organizowanej przez Spółdzielnię.
6. Należy poinformować dziecko i opiekunów o zasadach obowiązujących w Spółdzielni, Klubie lub na imprezie okolicznościowej i podkreślać znaczenie ich przestrzegania dla minimalizowania dyskomfortu wszystkich uczestników i opiekunów.

7. Należy przestrzegać zasad dotyczących zachowania w poufności wszelkich informacji dotyczących dzieci i udzielać je wyłącznie zweryfikowanym osobom uprawnionym (rodzicom / opiekunom, wychowawcom, osobom reprezentującym organy, które są właściwe dla prowadzenia postępowań w zakresie krzywdzenia małoletnich). Obowiązek zachowania poufności obowiązuje zarówno w trakcie trwania stosunku służbowego bądź innej formy współpracy ze Spółdzielnią, jak i po jego wygaśnięciu.

4.3.2 *Relacje pracowników z dziećmi*

Każdy pracownik Spółdzielni podczas kontaktu z uczestnikami zajęć zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z dziećmi i każdorazowego rozpatrzenia czy jego dana reakcja lub komunikat bądź też działanie wobec małoletniego jest uzasadnione i adekwatne do sytuacji, bezpieczne oraz sprawiedliwe wobec dzieci. Działania wobec małoletnich należy podejmować w sposób otwarty i przejrzysty dla innych w celu zminimalizowania ryzyka błędnej interpretacji.

4.3.3 *Działania z dziećmi*

Dzieci należy traktować równo bez względu na ich płeć, sprawność i lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny, itp. Unikamy faworyzowania dzieci. Kategoriecznie zabronione jest nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze.

Nie wolno:

- proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci
- wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka
- zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź mających znamiona czerpania korzyści majątkowych lub innych.
- przyjmować pieniędzy oraz prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka.

Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być zgłoszone Kierownictwu Spółdzielni. Świadek takiego zdarzenia ma obowiązek zareagowania, ale w taki sposób, aby zachować godność osób zainteresowanych.

4.3.4 Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde siłowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. W czasie kontaktu fizycznego z dzieckiem, należy kierować się zawsze profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie. W kontaktach z dziećmi należy przestrzegać nw. zasad:

- A. nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka,
- B. nigdy nie dotyka dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
- C. zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań,
- D. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy zabawy fizyczne,
- E. zachowuje szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach personel Spółdzielni ma reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic,
- F. kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy,
7. w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unika innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem. Jeśli jest to możliwe, zapewnia, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała dodatkowo inna osoba ze Spółdzielni. Należy wykonywać te czynności w miejscach zapewniających intymność, ale nie odosobnionych. Za każdym razem należy poinformować innego pracownika, o potrzebie wykonania czynności pielęgnacyjnych u uczestnika zajęć w danej chwili.

8. Świadek jakiegokolwiek niepokojącego wyżej opisanego zachowania i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, powinien pisemnie poinformować o tym osobę odpowiedzialną i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

4.3.5 *Kontakty poza godzinami pracy*

Kontakty z dziećmi powinny odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych. Jakikolwiek kontakt z dziećmi poza godzinami pracy, może odbywać się wyłącznie za zgodą rodziców/opiekunów prawnych dzieci. Nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Dotyczy to również kontaktów z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

Jeżeli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z rodzicami lub opiekunami dzieci poza godzinami pracy są ustalone kanały służbowe.

4.3.6 *Dzieci z niepełnosprawnościami.*

Pracownicy Spółdzielni – w sytuacji przekazania przez rodziców lub opiekunów dziecka informacji o niepełnosprawności (zwłaszcza z trudnościami w komunikacji, niepełnosprawnością intelektualną), potrzebach dziecka, sposobu komunikacji z nim oraz zaleceń lekarskich czy pielęgnacyjnych – w miarę swoich możliwości i obowiązujących przepisach prawa dostosują swoje działania do zapewnienia spokojnego i bezpiecznego pobytu małoletniego.

4.3.7 *Bezpieczeństwo online*

Pracownikom Spółdzielni nie wolno nawiązywać kontaktów z uczestnikami zajęć poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. W trakcie zajęć osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona.

4.3.8 *Komunikacja z dziećmi*

W komunikacji z dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek. Należy słuchać uważnie dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. Nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko z wyjątkiem sytuacji wynikającej z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci. Zabronione jest ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci.

Obejmuje to m.in. wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Ujawnienie takich informacji może stanowić naruszenie ochrony danych osobowych w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (RODO).

Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeżeli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe. Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny: używając wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

5 Zasady formalne kontaktów z dziećmi.

Każdy pracownik Spółdzielni w kontakcie z dzieckiem:

- a) przedstawia się i mówi, kim jest, jaka jest jego rola w opiece nad nim,
- b) komunikuje się z dziećmi w sposób życzliwy i cierpliwy, okazuje empatię i dobrą wolę w rozmowie,
- c) zachowuje uczciwość i dobre intencje,
- d) przekazuje dziecku informacje w sposób dostosowany do jego wieku, przy użyciu
- e) zwraca się do dziecka po imieniu lub w innej formie preferowanej przez dziecko, respektuje jego tożsamość i ekspresję,
- f) korzysta z alternatywnych form komunikacji z dzieckiem, które tego potrzebuje,
- g) zachowuje wrażliwość kulturową, szanuje i równo traktuje każde dziecko bez względu ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny.

6 Zasady ochrony wizerunku dziecka

Spółdzielnia zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz obowiązującą w Spółdzielni Polityką bezpieczeństwa. Jakiegokolwiek upublicznienie przez pracownika Spółdzielni wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

Wszelkie prezentowanie wizerunków dzieci na stronie internetowej Spółdzielni i w mediach społecznościowych może mieć charakter informacyjny, bez prezentowania danych osób i wizerunku indywidualnego dziecka. Zdjęcia i filmy powinny przedstawiać wydarzenie, uroczystość, imprezę i zawierać grupy dzieci, gdyż jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

W sytuacjach, w których rodzice / opiekunowie lub widzowie wydarzeń klubowych i imprez okolicznościowych rejestrują wizerunki dzieci pracownicy Spółdzielni nie ponoszą za to odpowiedzialności.

Przedstawiciele mediów i osób trzecich, którzy chcą zarejestrować organizowane przez Spółdzielnię wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Prezesa Zarządu - po uzasadnieniu potrzeby rejestracji wydarzenia. W sytuacji realizacji materiału medialnego przez osoby trzecie może być wymagana dodatkowa zgoda rodziców/opiekunów prawnych.

Kierownictwo Spółdzielni ma prawo do autoryzacji materiału w przypadku, gdy rodzice / opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utwalenie wizerunku dziecka, ich decyzja będzie respektowana.

7 Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

W przypadku podjęcia przez pracownika Spółdzielni podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu. W Spółdzielni osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest pani Marta Wilińska – specjalista ds. organizacji i samorządu, tel. 71/355 63 73 wew. 214.

Po zgłoszeniu opracowywany jest plan pomocy dziecku, który powinien zawierać wskazania dotyczące:

- podjęcia przez Spółdzielnię działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
- wsparcia, jakie Spółdzielnia zaoferuje dziecku,
- skierowania dziecka do specjalistycznej poradni pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

Plan pomocy dziecku jest przedstawiany opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego

realizacji. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej placówki (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, itp.).

Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z powyższym, Zarząd Spółdzielni składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich lub ośrodka pomocy społecznej. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

8 Obowiązki i odpowiedzialności

Zarząd i Kierownictwo Spółdzielni są odpowiedzialni za:

1. nadzorowanie, delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów ochrony dzieci w Spółdzielni,
2. wskazanie osób odpowiedzialnych za:
  - przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i podejrzeniach krzywdzenia dziecka,
  - organizację i udzielenie wsparcia małoletniemu wg planu wsparcia,
  - prowadzenie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka (w tym składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”),
  - standardy ochrony dzieci w Spółdzielni, w tym przygotowanie personelu Spółdzielni do stosowania standardów,
  - bezpieczeństwo w Internecie.
3. ustalenie zasad prowadzenia rejestru ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego,
4. organizację szkoleń dla personelu Spółdzielni.

Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci jest odpowiedzialna za:

1. dbałość o udostępnienie standardów ochrony dzieci na stronie internetowej Spółdzielni oraz na jego terenie,

2. przygotowanie personelu Spółdzielni do stosowania standardów przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach,
3. delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów w Spółdzielni do odpowiednich jednostek, personelu Spółdzielni oraz monitoring ich realizacji,
4. prowadzenie ewidencji członków personelu Spółdzielni, którzy zapoznali się ze standardami ochrony dzieci przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w standardach,
5. przegląd standardów ochrony dzieci w porozumieniu i współpracy z kierownictwem, personelem Spółdzielni oraz dziećmi i opiekunami dziecka (jeśli to możliwe),
6. regularne monitorowanie znajomości i przestrzegania przez personel Spółdzielni przyjętych standardów,
7. sprawdzanie i ocena skuteczności obowiązujących wytycznych i procedur,
8. proponowanie zmian w standardach mających na celu skuteczną ochronę dzieci przed krzywdzeniem,
9. organizowanie lub prowadzenie dla pracowników Spółdzielni cyklicznych szkoleń w zakresie obowiązujących standardów nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie jej treści,
10. współpraca z pozostałymi osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie, realizowanie, upowszechnianie i monitorowanie standardów ochrony dzieci w Spółdzielni.

8.1 Dostępność kluczowego personelu.

Uwaga I

Osoby wymienione w punkcie VIII, muszą zostać wskazane konkretnie z imienia i nazwiska i / lub pełnionej w Spółdzielni funkcji, a ich dane muszą być udostępnione zarówno dla personelu Spółdzielni jak i dzieci oraz ich opiekunów. W przypadku czasowej nieobecności tych osób Zarząd wskazuje osobę zastępującą.

Uwaga II

Zarząd Spółdzielni organizuje pracę osób wymienionych w punkcie VIII w taki sposób, aby dostęp do wsparcia dziecka, przyjęcia zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia i podjęcie interwencji w razie konieczności były zapewnione przez cały czas pracy Spółdzielni.

Lp.	Obszar odpowiedzialności	Imię / nazwisko Stanowisko	Dane kontaktowe
1	Przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony dzieci i monitorowanie przestrzegania standardów ochrony dzieci	Marta Wilińska Specjalista ds. organizacji i samorządu	71/355 63 73 wew. 214
3	Przyjmowanie zgłoszeń	Marta Wilińska Specjalista ds. organizacji i samorządu	71/355 63 73 wew. 214
4	Uruchamianie interwencji	Marta Wilińska Specjalista ds. organizacji i samorządu	71/355 63 73 wew. 214
5	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku	Marta Wilińska Specjalista ds. organizacji i samorządu	71/355 63 73 wew. 214

8.2 Obowiązki Spółdzielni.

Należy w formie jednostronicowych wytycznych określić zasady zapewnienia bezpieczeństwa dziecku, w szczególności przebywającego w nim samodzielnie, obejmujące m.in.:

- monitorowanie dziecka,
- ograniczanie dostępu do dziecka osób odwiedzających,
- zabezpieczenie przed opuszczeniem danej lokalizacji Spółdzielni lub jego wydzielonej części przez dziecko,
- zabezpieczenie przed dostępem do dziecka osób niepowołanych.

9 Zasady i sposób udostępniania rodzicom / opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest ogólnodostępny dla pracowników, uczestników zajęć oraz ich rodziców/ opiekunów.

2. Standardy dostępne są na stronie internetowej Spółdzielni, a w wersji papierowej w Klubie Osiedlowym Tęcza oraz w Sekretariacie Spółdzielni.
3. W widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń Spółdzielni oraz Klubu Osiedlowego Tęcza widnieje informacja o stosowaniu „Standardów Ochrony Małoletnich” i możliwości zapoznania się z nimi.
4. Rodzice i dzieci mają możliwość zapoznania się z obowiązującymi standardami.

10 Przepisy końcowe

1. Realizacja standardów ochrony dzieci w Spółdzielni jest regularnie monitorowana, poddawana ocenie i w przypadku stwierdzenia takiej konieczności, modyfikowana.
2. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, przeprowadza raz na 2 lata badanie - ankietę na temat stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach.

Na podstawie ww. badania ankietowego oraz oceny zgodności standardów z obowiązującymi przepisami prawnymi, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, sporządza raport, który następnie przekazuje Zarządowi. Na podstawie raportu opracowuje się aktualizację standardów.

3. Każda osoba zatrudniona w Spółdzielni, niezależnie od formy prawnej, w jakiej została zatrudniona, potwierdza na piśmie, że zapoznała się ze niniejszymi Standardami ochrony małoletnich i zobowiązuje się je stosować.
4. Zgłoszone zdarzenia wskazujące na podejrzenie krzywdzenia małoletniego przechowuje Zarząd.
5. Rejestr dotyczący zgłoszeń o krzywdzeniu dziecka zawiera następujące informacje:
  - dane osoby zgłaszającej,
  - dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie (opiekun, członek personelu, inne dziecko, inna osoba),
  - rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskie Karty)
  - datę interwencji.
6. Dokumenty zebrane i wytworzone w związku z podejrzeniem krzywdzenia dziecka załącza się do dokumentacji dziecka lub przechowuje wraz z ww. rejestrem. Rejestr jak i wszystkie powiązane z nim dokumenty są nadzorowane zgodnie z obowiązującą Polityką Bezpieczeństwa.

11 Załączniki:

1. Oświadczenie o zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony dzieci
2. Ankiety do oceny standardów ochrony małoletnich
3. Oświadczenie o niekaralności

Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie 25.11.2024 r.

Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU
Dyrektor Spółdzielni

mgr inż. Mirosław Miciak